

‘Ja, ik ben een slachtoffer van huiselijk geweld,’ zei Johnny Depp (58) op het proces tegen zijn ex-vrouw, actrice Amber Heard (36). Daarmee doorbrak de Hollywoodster in de Amerikaanse rechtbank een taboe: hij gaf openlijk toe dat ook mannen slachtoffer kunnen worden van partnergeweld. ‘Hierdoor zullen ook bij ons veel mannen gaan praten,’ zeggen experts en hulpverleners. Twee mannen vertellen aan Humo hoe hun huwelijk een nachtmerrie werd toen hun prinses minder liefvallig bleek dan ze dachten. ‘Ze dreef me naar de rand van de afgrond. Ik ging met het leger naar Afghanistan om tot rust te komen.’

ANNEMIE BULTÉ / FOTO'S DIEGO FRANSENS

Zij is een gestoorde, leugenachtige, op geld beluste dramaqueen. Hij is een verslaafde, ziekelijk jaloerse geweldenaar. In de rechtbank van Fairfax, Virginia, waar de vechtscheiding tussen steracteurs Johnny Depp en Amber Heard wordt uitgevochten, vliegen de verwijten over en weer.

In 2017 ging het koppel na een tumultueus huwelijk van vijftien maanden uit elkaar. Een jaar later publiceerde The Washington Post een opinie-stuk van Heard, waarin ze schreef dat ze het slachtoffer was van huiselijk geweld. Ze wees met een beschuldigende vinger naar Johnny Depp, die daardoor zijn hoofdrol verloor in de filmreeks ‘Pirates of the Caribbean’. Depp, die al eerder door Heard werd afge-

schilderd als een ‘wife beater’, klaagde zijn ex-vrouw aan voor smaad en eist 50 miljoen dollar. Heard klaagde Depp op haar beurt aan voor smaad, en eist 100 miljoen.

Nu kijkt de wereld al wekenlang via een livestream mee hoe de meest saillante details in hun turbulente relatie worden ontleed. Memes en videofragmenten gaan een eigen leven leiden op YouTube en TikTok. Depp die vertelt dat hij zijn vingertopje verloor toen Heard twee flessen wodka naar hem gooide (Heard zegt dat Depp het vingertopje er zelf afsneed in een woeste dronken bui). De drol die Heard achterliet in bed (zij beweerde dat het uitwerp-selen van de hondjes waren, waarop Depp zei dat de drol te groot was voor de twee minuscule yorkshireterriërs).

De leugen van Heard over de make-up waarmee ze haar blauwe plekken zou hebben gemaskeerd (het make-up-merk liet weten dat het product pas een jaar na de scheiding op de markt kwam.)

Intussen is Heard bezig aan een tegenoffensief. Ze vertelt in tranen hoe de charisma-

tische Depp onder invloed van wijn en cocaïne veranderde in een monster waar ze bang van was. Zegt dat Depp haar meermaals sloeg en verkrachtte met een wodkaflles (Depp ontkent). Toont berichten waarin Depp aan een vriend schrijft hoe hij Amber wil verbranden en verdrin-

ken (Depp zegt dat het Monty Python-humor was).

Dat het gevecht in de rechtbank op het scherp van de snee gevoerd wordt, is niet verwonderlijk: er staan miljoenen dollars op het spel, maar ook reputaties en daarbij horende filmcontracten. Wat experts wél verbaasde,

was dat Depp openlijk getuigde dat hij zelf een slachtoffer van partnergeweld is – fysiek, verbaal, psychologisch en financieel. Zijn advocaten lieten een geluidsopname horen waarin Amber Heard haar ex uitdaagt om zijn aantijgingen openbaar te maken. ‘Ga het aan de we-

reld vertellen, Johnny. Vertel hun: ‘Ik, Johnny Depp, een man, ik ben ook een slachtoffer van huiselijk geweld.’ We zullen zien wie je gelooft, en wie je steunt.’

Los van wat het uiteindelijk verdict van de jury zal zijn – het moddergooien duurt nog tot 19 mei – is daarmee

het hardnekkige taboe rond mannelijke slachtoffers van partnergeweld doorbroken, of toch voor een stukje.

‘Die uitspraak van Johnny Depp is erg belangrijk,’ vindt Wim Van de Voorde, coördinator van de hulplijn 1712 voor vragen rond misbruik, geweld en kindermishandeling.

‘Mijn vrouw krabde, beet dan de politie: die

en sloeg mij, en belde gooide mij in de cel’

► **WIM VAN DE VOORDE** «Deze zaak doorbreekt het stereotiepe beeld van partnergeweld, met de man als dader en de vrouw als slachtoffer. We weten dat ook veel mannen slachtoffer zijn, maar toch wordt partnergeweld op mannen vaak niet herkend en erkend. Zelfs de mannen die het geweld ondergaan, krijgen het woord 'slachtoffer' vaak niet eens over de lippen.»

'Dit kan een steun zijn voor mannen die in een geweldadige relatie zitten,' zegt ook professor **Ines Keygnaert** van de Universiteit Gent, expert in seksueel en intrafamiliaal geweld. Zij deed ondermeer onderzoek naar huiselijk geweld tijdens de coronacrisis.

INES KEYGNAERT «In het eerste coronajaar gaf 26 procent van de vrouwen in onze studie te kennen dat ze met huiselijk geweld te maken hadden, bij de mannen gaf 19 procent aan slachtoffer te zijn. Dat is dus bijna één op de vijf Belgische mannen, maar toch hoor je amper mannen die met hun verhaal naar buiten komen. Het is ook moeilijk om je ervaringen onder woorden te brengen of om je voor te stellen dat er andere mannen zijn die hetzelfde meemaken als je geen rolmodellen hebt, als je geen andere slachtoffers kent, als je het niet ziet op tv. Probeer je er toch iemand op aan te spreken, dan wordt dat vaak op ongeloof onthaald. Dus als een wereldberoemde filmster met zoiets naar buiten komt, is de boodschap: 'Je bent niet alleen. En je bent niet minder man omdat je zoiets meemaakt.'»

»We zagen al dat #MeToo een steun in de rug was voor vrouwen om bijvoorbeeld grensoverschrijdend gedrag op het werk bespreekbaar te maken.»

HUMO Je zou kunnen zeggen dat het nu om #HeToo gaat.

KEYGNAERT «Inderdaad. Ik spreek me niet uit over het proces, maar het is goed dat Depp dit aanklaart, omdat onze samenleving beter zal beseffen dat ook vrouwen plegers van partnergeweld kunnen zijn.»

ONDERBROEKEN

Thierry Catry (38) is een beer van een vent, met stalen armen die vol tattoos staan. In de fitness heft hij met gemak 180 kilo. Toch schrikt hij 's nachts nog vaak rillend wakker uit een nachtmerrie waarin hij opnieuw tegenover zijn ex-vrouw staat, die hem jarenlang fysiek en psychologisch heeft mishandeld. Uit liefde voor zijn kinderen bleef hij de aanvallen en vernederingen incasseren, tot hij er bijna aan ten onder ging. Vandaag wil hij zijn verhaal aan de buitenwereld vertellen, om andere mannen te helpen.

THIERRY CATRY «Ik weet hoe het is om radeloos te zijn en te smeken, maar toch geen hulp te krijgen, zelfs geen luisterend oor. Niemand geloofde me. Ik stond helemaal alleen. Bij de hulpverlening en de politie zijn de opvattingen over partnergeweld nog heel stereotiep. Zij zien de man onmiddellijk als boosdoener. Ontelbare keren heeft mijn

Ines Keygnaert (UGent): 'Eén op de vijf Belgische mannen gaf in ons onderzoek aan slachtoffer te zijn.'

«In onze samenleving is er maar weinig begrip. Zelfs de mannen die het geweld moeten ondergaan, krijgen het woord 'slachtoffer' niet eens over de lippen»

ex de politie gebeld om te zeggen dat ik haar mishandeld had. Dat was gelogen: zij was diegene die beet, krabde en sloeg. Toch was ik diegene die met veel machtsvertoon werd opgepakt en een nacht in de cel werd gegeroid. Zo krijg je iemand wel murw.»

Thierry toont de littekens van lange nagels die door zijn tattoos lopen. Maar de jarenlange terreur sloeg vooral wonden in zijn ziel. Hij deed er jaren over om zijn gekneusde zelfvertrouwen weer op te bouwen.

HUMO Volg je het proces tussen Johnny Depp en Amber Heard?

CATRY «Zeker. Het is heel herkenbaar. Ik zie vooral gelijkenissen tussen het gedrag van Amber Heard en dat van mijn ex. De nood om alles te dramatiseren. Poeslief zijn naar de buitenwereld, maar binnenin vol woede en agressie zitten. Heard die Depp niet de kamer uit laat gaan als hij de confrontatie probeert te vermijden. Dat was bij ons ook zo. Als ik probeerde weg te gaan, versperde zij me de weg en trok ze aan mijn kleren, of vloog ze me aan.»

»Een drol heb ik gelukkig nooit in mijn bed gevonden, maar mijn ex deed wel andere gestoorde dingen. Zo als die keer toen we samen onderbroeken stonden op te vouwen. Ik vouwde ze in twee, zij in drie. Daar is ze zo woest over geworden dat ze de politie heeft gebeld en me

beschuldigde van fysiek geweld, met een nachtje cel tot gevolg.

»Ze kon me honderd keer na elkaar bellen, letterlijk. Werd hysterisch als ik niet opnam. Ze ging met de schaar door mijn kleerkast en knipte al mijn kleren kapot. Als ik aan het eten was en ze kwam in de keuken, dan liep ze zwijgend naar de koelkast, haalde daar een blikje frisdrank uit en goot dat leeg in mijn bord. Ik bleef altijd kalm, want ik wist dat ze me probeerde uit te dagen. En ze spuwde heel vaak in mijn gezicht, ook waar de kinderen bij waren. (Met bevende stem) Ik kan je verzekeren, dan voel je je niks meer waard.»

HUMO Hoe hebben jullie elkaar leren kennen?

CATRY «Via gemeenschappelijke vrienden. Ik was 24, zij een jaar jonger. We zijn een paar keer samen uit geweest. De meeste meisjes die ik kende, waren braaf en hadden geen eigen mening. Zij was het tegenovergestelde: avontuurlijk en charmant. Ze is half Italiaans, en ik hield wel van dat pittige zuiderse temperament. Ze hemelde me ook helemaal op en liet me op wolkjes lopen. Een perfect plaatje. Ik was stapelverliefd.»

»De eerste keer dat ze bij mij bleef slapen, is ze nooit meer weggegaan. Ik had net een huis gekocht en verdiende goed mijn brood in de Antwerpse haven. Zij woonde nog bij haar ouders, dus dat

Thierry Catry: 'Naar de buitenwereld was ze heel innemend. Maar thuis heb ik een keer een pot kokend water over mij gekregen, terwijl ik mijn zoon op mijn arm had.'

was snel beslist. Onze relatie was heel passioneel. Bij onze eerste ruzie dreigde ze wel dat ze mijn inboedel kort en klein zou slaan als ik haar durfde buiten te zetten. Ik bond in, en weet het aan haar felle temperament.

»We zijn binnen het jaar getrouwd en snel daarna werd ze zwanger. Toen begon het fout te lopen. De terreur sluipt er heel stilletjes in, eerst met één klap. Dan ben je verbouwereerd: wat is dit? Het spuwen in mijn gezicht werd ook snel een gewoonte. Maar ik weet het aan de hormonen van de zwangerschap, dus toonde ik veel geduld.»

»Na de geboorte van mijn zoon werd het nog erger. Ze kon me zo hard afbreken dat ik het soms niet kon geloven. Wij

waren getrouwd, we zagen elkaar graag, dacht ik. Maar ze zei dat ik niets waard was. Dat mijn vrienden en familie slecht waren. Dat zij het beste was dat ik in mijn leven kon krijgen. En ik geloofde haar. Ik begon aan mezelf te twijfelen.

»Zo weefde ze rustig een web rond mij en zorgde ze ervoor dat ik geïsoleerd raakte. Ze belde mijn vrienden en collega's op en begon ze uit te schelden. Niet één keer, maar heel vaak. De vrienden haakten één voor één af. 'Wis mijn nummer maar, Thierry, ik wil hier niks mee te maken hebben.' Mijn collega's op het werk meden me. Zelfs mijn vaste ploegmaat vroeg om met iemand anders te werken, omdat hij haar gestalk niet meer aankon.

»Naar de buitenwereld was ze heel innemend. Ze kon mensen zo om haar vinger winden. Thuis werden de fysieke aanvallen frequenter: schoppen, slaan, krabben, schoppen. Soms bokste ze mij 's nachts wakker - vuistslagen die je niet ziet aankomen doen het meest pijn. Eén keer heb ik een pot kokend water over mij heen gekregen terwijl ik mijn zoon op mijn arm had.»

HOTLINE

HUMO En dan belde ze ook nog de politie?

CATRY «Omdat ze van mij niet de verhoopte reactie kreeg. Ik wist dat ik zoveel sterker was dan zij: ik moest maar één keer uithalen en ze lag in coma. Dus probeerde ik rustig te blijven en haar aanvallen zo goed mogelijk af te weren.»

»Maar dan arriveert de politie. Die zien een vent van 1 meter 80 met een bundel spieren, en een huilende, frêle vrouw van amper 50 kilo. Dus slaat de politie mij in de boeien. De hele buurt staat erop te kijken hoe ze me als een crimineel afvoeren naar het commissariaat. Ik word verhoord, een nacht in de cel gestopt en 's anderendaags vrijgelaten.»

HUMO Ging de politie er zo maar vanuit dat zij de waarheid vertelde? Zonder dat ze iets moest aantonen?

CATRY «Ja, altijd. Ze zeiden dan wel tegen mijn ex dat ze naar het ziekenhuis moest om de verwondingen te laten vaststellen. Maar dat deed ze nooit. Logisch ook, want die waren er niet. Ik werd dus ook nooit veroordeeld. Maar het was telkens weer een nieuwe melding van huiselijk geweld tegen mij. In het systeem stonden er zo al tientallen. Waar rook is, is vuur, denken mensen dan. De politie werd zo vaak gebeld dat we een speciaal nummer hadden, een hotline, zogezegd

om haar te beschermen. Ze kwamen nooit met één, maar altijd met drie combi's. Het heeft jaren geduurd voor de politie doorhad dat er misschien toch iets niet klopte aan haar verhaal.»

HUMO Was haar verlaten geen optie?

CATRY «Ik heb het verschillende keren geprobeerd, maar ze reageerde telkens zo extreem dat ik het niet aandurfde. Ze dreigde dat ik mijn zontje nooit meer zou mogen zien.»

»Eén keer ben ik naar mijn moeder gevlucht en sliep ik bij haar op de zetel. Die nacht stond ze daar op de ramen te bonken, met mijn zontje, dat ze uit bed had gehaald - want die moest het drama toch ook meemaken. Tot de politie erbij kwam.»

»Als ik terugkwam, was ze weer poeslief en kwam dat sprankeltje hoop weer naar boven: misschien was dit de laatste keer dat ze zo heeft gedaan. Misschien is de shit nu wel voorbij. Toen werd ze weer zwanger, wat absoluut niet het plan was. Maar ik was intussen geïsoleerd geraakt. Mijn vrienden hadden me bijna allemaal de rug toegekeerd. Op den duur had ik niemand meer. En dan kwam zij: 'Ik ben er wel voor jou. Ik zal er altijd zijn. De wereld laat je stikken, maar ik zal je helpen. Als je bij mij blijft.'»

HUMO En dat deed je.

CATRY «Ik leefde voor mijn kinderen. Als zij er niet waren geweest, was ik wellicht al veel eerder vertrokken. Ik heb mijn best gedaan om hen te beschermen. Die twee waren mijn achilleshiel en dat wist ze natuurlijk. Zo heeft ze een paar keer de sloten van het huis veranderd terwijl ik naar het werk was, en wilde ze me niet meer binnenlaten. Dan zag ik door het raam dat ze tegen mijn zontje schreeuwde: 'Papa houdt niet van jou!' Dat ventje huilde dan: 'Jawel! Papa houdt wél

Partnergeweld tegen mannen

► van mij! Ik moest machteloos achter het glas toekijken. En daarna deed ik alles om die scène nooit meer te moeten meemaken. Maar ik heb ze heel vaak moeten meemaken.

»Ik ging eraan ten onder. Ik sliep niet meer. Ik had ook altijd angst. En ik schaamde me diep, omdat ik het zover had laten komen en geen kant op kon. Ik was een schim van de persoon die ik was geweest. Op den duur had ik geen verweer meer. Ik was opgebrand. De fut om voor mijn kinderen te vechten was op, terwijl dat altijd mijn brandstof was geweest.

»Ik ben toen op een punt gekomen dat ik uit het leven wilde stappen. Zij zat in Italië met de kinderen, maar ze belde me de hele dag om me verrot te schelden. Ik nam een overdosis medicatie en voelde me wegzakken. Zo dadelijk raak ik in coma, wist ik. Maar mijn gsm bleef maar overgaan met berichten van haar. Ping, ping, ping... Vulgaire, gemeene berichten. Op dat moment besefte ik dat dat het laatste was dat ik in mijn leven zou horen. Dat wilde ik niet, ik mocht er niet mee doorgaan. Met mijn laatste krachten heb ik toen een vriend gebeld, de enige die me niet had laten vallen. Ik raakte nog amper uit mijn woorden, maar hij begreep direct wat er aan de hand was en belde de hulpdiensten. Zonder hem zat ik hier niet meer.

»Ik wist toen dat ik voor mezelf moest kiezen, of ik zou nooit meer voor mijn kinderen kunnen vechten. In 2016 heb ik de scheiding aangevraagd. En toen zijn de poorten van de hel pas echt opengegaan.»

NEVENEFFECT

Dat alleen vrouwen het slachtoffer van partnergeweld kunnen worden, is een opvatting die historisch is gegroeid, zegt Ines Keygnaert.

KEYGNAERT «Eigenlijk was het een neveneffect van de strijd

die feministen in de jaren 70 hebben gevoerd om – terecht – het geweld op vrouwen aan te kaarten. Huiselijk geweld werd tot dan beschouwd als iets in de privésfeer, waarmee de buitenwereld niets te maken had. De Battered Women's Movement zette het thema op de agenda, om vrouwelijke slachtoffers van mannelijke geweldplegers bij te staan. Wetenschappers gingen vanuit dat perspectief onderzoek doen. En de VN sprak zich daarna niet meer uit tegen gendergerelateerd geweld, maar tegen geweld op vrouwen. De mannen raakten dus in het verdomhoekje. Er was geen aandacht voor hen, geen onderzoek en geen beleid.

»Bovendien kunnen we ons in onze maatschappij moeilijk voorstellen dat mannen het slachtoffer kunnen zijn. We gaan ervan uit dat een man zijn vrouw de baas moet kunnen, anders is hij een watje of een slappeling. Eigenlijk doen we daarmee aan *victim blaming*. Dat maakt de drempel om hulp te zoeken veel hoger. Ze blijven langer in hun netelige positie zitten, waardoor het geweld ook erger wordt en ze meer gezondheidsklachten ontwikkelen. Lichamelijke klachten, depressie, angststoornissen en slaapproblemen, zelfmoordgedachten. Op het moment dat ze toch hulp gaan zoeken, is er vaak al veel schade toegebracht.»

De hulplijn 1712 kreeg de voorbije jaren opvallend meer oproepen van mannelijke slachtoffers. Méér dan wat er in de gewone hulpverlening binnenliep.

ID:STEFAN TERNIERMAN

Wim Van de Voorde (hulplijn 1712): 'Mensen denken vaak dat partnergeweld zich in marginale milieus afspeelt, maar het komt overal voor.'

VAN DE VORDE «Dat komt omdat we zo laagdrempelig zijn. Bellers en chatters mogen hun verhaal anoniem doen. Toch zien we nog dat driekwart van onze contactnemers vrouwen zijn. Voor mannen is het blijkbaar moeilijker om een probleem ter sprake te brengen en zich kwetsbaar op te stellen. Dat Johnny Depp dat op een bepaald moment heeft gedaan, heeft hem ongetwijfeld sympathie opgeleverd.»

HUMO Wat denkt u over de zaak Depp versus Heard?

VAN DE VORDE «Dat is een moeilijke vraag. Partnergeweld is zelden een zwart-witverhaal. In het merendeel van de gevallen gaat het over wederzijds geweld, alleen zien de partners dat zelf niet zo. Het gaat vaak om koppels die niet met conflicten kunnen omgaan en in een toxische dynamiek terecht komen, waarin ze geweld tegen elkaar gaan

gebruiken. Een man zal dan veeleer fysiek geweld gebruiken, terwijl vrouwen vaker emotioneel en psychisch geweld plegen. We denken vaak dat dat laatste minder erg is, omdat het minder opvalt, maar dat is niet zo. Psychisch geweld kan even ondermijnend werken. Als je partner je voortdurend vernedert en kleineert, voel je je op den duur niets meer waard. De gevolgen kunnen loodzwaar zijn en tot drama's leiden.

»Als je zelf in zo'n situatie terecht komt, is het vaak moeilijk om te beseffen dat je in een toxische relatie zit. Mensen denken dat het zich vooral afspeelt in marginale milieus, waar alcohol of drugs in het spel zijn. Maar partnergeweld komt in alle lagen van de bevolking voor. Ook bij Amerikaanse filmsterren.»

Er zijn twee soorten partnergeweld, zegt Mieke De Schepper van de vzw Zijn, Beweging tegen Geweld. Die heeft onlangs een praatgroep voor mannelijke slachtoffers opgericht in Gent.

MIEKE DE SCHEPPER «In 70 procent van de gevallen is het geweld gelinkt aan bepaalde situaties. Ingrijpende levensgebeurtenissen die het evenwicht in de relatie verstoren: een zwangerschap, een overlijden, een langdurige ziekte – niet zelden met stress en slechte communicatie als een extra risicofactor. Ook alcohol en drugs, financiële problemen en een te kleine huisvesting zetten een relatie onder druk. Het is ook vaak in dat soort gevallen dat het geweld van twee kanten komt.»

HUMO Is iemand met zo'n geweldadige voorgeschiedenis ook in een nieuwe relatie gedoemd tot geweldadige conflicten?

DE SCHEPPER «Niet noodzakelijk. Het is best mogelijk dat er tussen de nieuwe partners geen geweld is, omdat die beter op elkaar inspelen. Maar

«Ik zag door het raam dat ze tegen mijn zoontje schreeuwde: 'Papa houdt niet van jou!' »

Partnergeweld tegen mannen

► dan moet de situatie wel opgelost worden. Zolang bijvoorbeeld het alcoholgebruik niet stopt, kan het ook opnieuw gebeuren. Als het probleem wordt aangepakt, kan zelfs een koppel dat vechtend over straat rolde zich opnieuw verzoenen, zolang er nog liefde is.

»Dat is het grote verschil met die andere vorm van partnergeweld, die we met een lelijk woord 'intiem terrorisme' noemen. Daarbij gaat het om mensen die geweld gebruiken om macht en controle uit te oefenen. Dat zijn de mensen die de ander helemaal de grond in duwen en zeggen: 'Je mag van geluk spreken dat je mij hebt.' Ze proberen de partner volledig te domineren. Als die zich daartegen begint te verzetten, zie je het geweld escaleren. Dat zijn vaak de zwaarste gevallen van partnergeweld, soms met doodslag tot gevolg. Meestal is het gelinkt aan een persoonlijkheidsstoornis, zoals narcisme, borderline of een antisociale persoonlijkheid.»

SUPERMAN

Mark* (42) heeft een risicovolle baan bij het Belgische leger, waarvoor hij een zware opleiding heeft gevolgd. Volgens de psychologische proeven had hij een zelfverzekerde, emotioneel stabiele persoonlijkheid. Tot hij in 2008 een relatie begon met **Linda***. Toen ze vier jaar later vertrok, was de stoere militair verkruid tot een hoopje ellende.

MARK «Linda was een kampioen in psychologische spelletjes. Ze had me compleet uitgehold en mijn zelfvertrouwen stukje bij beetje afgebroken. Na haar vertrek ben ik ingestort en heb ik me laten opnemen in een psychiatrische instelling, waar ik een jaar ben gebleven.»

HUMO Hoe ben je verliefd geworden op Linda?

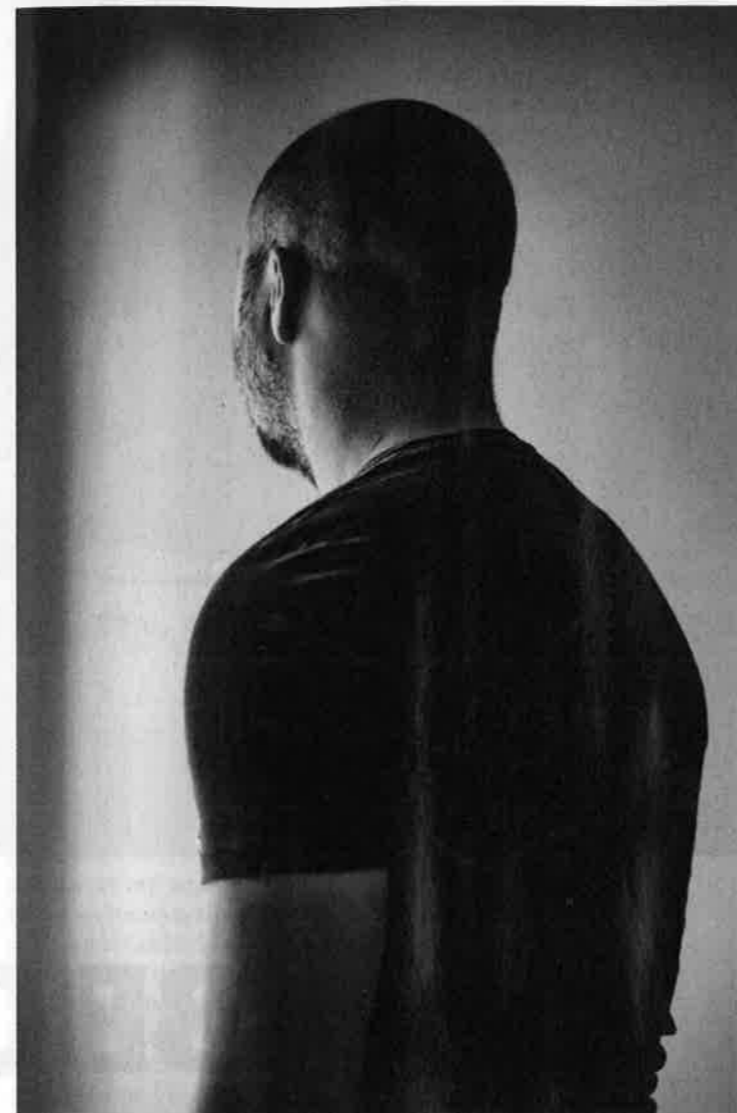
MARK «Via gemeenschappelijke vrienden. Zij was zes

jaar ouder dan ik, een aantrekkelijke vrouw. Ze had net een drama meegemaakt: haar zoontje van 12 was omgekomen in een verkeersongeval. Ik wilde haar helpen en troost bieden. Eigenlijk zijn we op de verkeerde basis naar elkaar toe gegroeid, want zij zat helemaal in de put, en ik was zo'n beetje haar therapeut.

»Linda was heel charmant, ze pakte je meteen in. Vanaf dag één zette ze me op een troon, alsof ik haar prins was, haar ridder, een superman. Achteraf bekeken was dat wel wat overdreven, maar ik zat in een droomwereld, ik dacht dat ik de ware had gevonden. Na twee maanden zijn we gaan samenwonen, na zeven maanden was ze zwanger.

»Ze verlangde wel constant aandacht en verdroeg niet dat ik nog iets zonder haar deed. Als ik iets wilde gaan drinken met vrienden, voelde zij zich plots niet goed en werkte ze op mijn gemoed. Dan bleef ik thuis bij haar. De eerste keren begrepen mijn vrienden dat nog, maar na een tijdje belden ze me niet meer.

»De spanningen zijn begonnen tijdens de zwangerschap. De dood van haar zoontje woog zwaar op onze relatie. Zij was ervan overtuigd dat er in ons kind een stukje van haar overleden zoon zou zitten. Ik probeerde haar ervan te overtuigen dat ons dochtertje een ander kind zou worden. Hoe meer ik dat probeerde, hoe meer ze me haatte. Ze begon me te kleineren, en trok alles wat ik zei in twijfel. Daar was ze heel goed in: ze was verbaal zo sterk dat ze altijd haar gelijk haalde, ook al wist ik dat het anders was. Ze was niet voor niets een televerkoopster. Griezellig, hoor: op den duur ga je denken dat je je dingen inbeeldt. Zo deed ik bijna alles in het huishouden, maar zij blééf beweren dat ik

Mark: 'Het getreiter werd altijd erger. Ze kocht geen eten meer voor mij, enkel voor haar en de kinderen. Ze hield me 's nachts uit mijn slaap. Tegen de kinderen zei ze dat papa gestoord was.'

geen vinger uitstak, tot ik het zelf geloofde. Je hebt er geen idee van hoe dat je wereld op zijn kop zet. Het ontregelt je helemaal.»

HUMO Gaslighting noemen psychologen dat, een bekende vorm van manipulatie waarin iemand het slachtoffer probeert te controleren door zijn of haar eigen perceptie van de realiteit ter discussie te stellen.

MARK (knikt) «Dat is nog erger geworden na de geboorte van ons zoontje. Hij werd geboren met een beperking: een korter beentje en een kleiner voetje. Volgens Linda was dat mijn schuld: 'Jij hebt me in mijn buik geslagen.' Ik stond perplex. Dat was nooit gebeurd,

maar ze hield zo hardnekkig vol dat ik er zelf aan begon te twijfelen. Ze ging het ook aan de familie vertellen, en die geloofde haar! Ik had meer in het verweer moeten gaan, beseft ik nu, maar ik liet het gewoon over mij heen gaan.

»Op een bepaald moment kreeg de baby een bacteriële infectie en heeft hij drie dagen tussen leven en dood gezweefd. Hij lag weken in het ziekenhuis. Het was een heftige, slopende periode waarin ik ook nog eens samen met mijn vader het huis verbouwde. Voor Linda was het nooit genoeg. Ik kon niets goeds meer doen in haar ogen. De spanning thuis was te snijden.

«Eén keer heeft ze, met onze zoon op haar arm, een mes genomen: 'Als je nu nog iets zegt, snij ik je de keel over'»

»Op een ochtend is het tot een uitbarsting gekomen en is ze begonnen te slaan. Ze deed aan vechtsporten, dus ze wist hoe ze iemand pijn kon doen. Ik heb haar toen een klap teruggegeven, met de vlakke hand in het gezicht. Ze kwam voor mij staan: 'Kun je niet harder?' Ik was helemaal over mijn toeren, pakte haar vast en vroeg: 'Waar ben jij in godsnaam mee bezig?'

»Toen ben ik boven gaan afkoelen, op bed. Linda heeft de politie gebeld en gezegd dat ik haar sloeg. Die is me komen arresteren, met zes man! Ik heb geprobeerd mijn verhaal te doen, maar ze geloofden me niet. De inspectrice zei: 'U bent de sterkste, meneer, u bent de dader.'

»Dat voorval was voor mij de nekslag. Ik beseftte dat ik niets tegen Linda kon doen, en zij wist het ook. Er waren momenten dat ze voor me stond en in mijn gezicht spuwde, of koffie uitgoot over mijn legeruniform. 'Oeps, wat ga je nu doen?' - 'Niks,' antwoordde ik. Ik wilde geen spanningen. Maar het getreiter werd erger. Ze kocht geen eten meer voor mij, enkel voor haar en de kinderen. Ze hield me 's nachts uit mijn slaap. Tegen de kinderen zei ze dat papa gestoord was. Eén keer heeft ze, met onze zoon op haar arm, een mes in de keuken genomen: 'Als je nu nog iets zegt, snij ik je de keel over.' Die scène staat op mijn netvlies gebrand, maar zij beweert dat ik het verzonnen heb. Aan de familie vertelde

ze dat ik agressief was en dat ze bang voor me was. Ik moet zeggen: ik werd gewoon gek in die relatie. Op den duur ging ik met het leger op missie naar Afghanistan, alleen maar om tot rust te komen.

»Pas veel later heb ik beseft dat psychologische spelletjes nog dodelijker kunnen zijn dan fysiek geweld. Ik raakte in een depressie en kon niet meer helder denken. Ik ben een paar keer naar een psycholoog geweest, maar ik durfde niets te zeggen over wat er thuis gebeurde. Ik dacht dat alles mijn schuld was, dat er iets mis met me was. De psycholoog zei dat ik zonder emotie sprak. Ik was totaal afgestompt en dodelijk vermoeid. Op het werk liet ik steken vallen. Collega's wilden niet meer met mij op missie omdat ik zat te huilen in het vliegtuig. Door de macho-cultuur bij het leger kon ik niet vertellen wat er aan de hand was.

»Na de breuk met Linda, die er uiteindelijk toch is gekomen, ben ik ingestort. Ik vertrouwde niemand meer en sloot me op. Ik veranderde mijn telefoonnummer en durfde zelfs mijn ouders niet te bellen. Ik was bang voor iedereen. En toen ik alsmat dieper wegzakte, heb ik me laten opnemen in een psychiatrische instelling.»

DOOR DIK EN DUN

Mark en Thierry Catry vonden elkaar jaren later in een praatgroep voor mannelijke slachtoffers van het CAW Mechelen. Ze herkenden veel

in elkaars verhaal. De pesteringen van hun ex, de vijandige houding van de politie. De kinderen die huiduitslag kregen van de stress die onophoudelijk in huis hing. De schaamte en het schuldgevoel. De wanhoopspoging, die in het geval van Mark werd verhinderd door een hulpverlener in de instelling. De ontredde bij de gedachte wat er van de kinderen moest worden.

Beiden hadden jaren nodig om zichzelf terug te vinden en weer mensen te vertrouwen. Mark heeft sinds een jaar een nieuwe partner, Thierry wordt al zes jaar door dik en dun gesteund door zijn echtgenote **Karin**. Minder goed liep het contact met de kinderen. De ex van Thierry voerde zijn zoon en dochtertje naar Italië en weigert alle contact - tenzij tegen betaling van grote sommen of dure spullen. Vanuit Italië bleef de vrouw Thierry en zijn nieuwe vriendin terroriseren. Ze stuurde privédetectives op hen af, de politie en de kindbescherming. Ze stalkte hen met krijsende telefoontjes. In 2020 werd ze in Leuven veroordeeld door de correctionele rechtbank tot zes maanden

voorwaardelijk en een boete, wegens stalking en doodsbrengingen. Sindsdien is de stroom aan pesteringen uit Italië wat geluwd. Maar Thierry heeft zijn kinderen al vijf jaar niet meer gezien. De laatste keer dat hij ze aan de lijn had, was met oudjaar in 2018.

Ook Mark ziet zijn kinderen al enkele maanden niet meer, sinds er emotionele problemen bij hen zijn vastgesteld en de jeugdhulp is ingeschakeld. Ook daar stootte hij op onbegrip met zijn verhaal over partnergeweld. Hij is verward in een procedure om het contact met zijn kinderen te herstellen.

Beide mannen spelen met het verscheurende idee om de strijd om hun kinderen op te geven. Uit liefde, om ze niet nog meer trauma's te bezorgen. In beide gevallen zijn er op het einde alleen maar verliezers. ■

*Mark en Linda zijn fictieve namen.

Voor vragen over geweld, misbruik en kindermishandeling kunt u gratis en anoniem terecht bij hulplijn 1712 of op het gratis telefoonnummer 0800 13 500 van het CAW.

Vragen over de lotgenotengroep van Beweging tegen Geweld - vzw Zijn voor mannen in Gent: info@vzwzijn.be

Johan Sebastiaan Stuer

TREKVOGELS WILL BE BACK

YOU EEND SEEN
NOTHING YET

